

Những Cây Lan Mới Tìm Thấy ở VN Vào Đầu Năm 2019

Theo bản *Taiwania* số 64(2): 176-188, 2019 giáo sư Leonid V. Averyanov và các công sự viên Nguyễn văn Cảnh, Nguyễn Sinh Khang, Tatiana Maisaki và Trương văn Vương đã tìm thấy:

- 3 Cây lan hoàn toàn mới lạ cho khoa thực vật thế giới: *Coelogyne dolichopoda*, *Liparis robustior* và *Oberonia khuongii*.
- 5 Cây lan mới cho Vietnam: *Epigeneium nakaharae*, *Liparis bistrinata*, *Liparis rhodochila*, *Liparis siamensis* và *Nervilia mackinnonii*.

1. *Coelogyne dolichopoda* Aver. & K.S. Nguyen, sp. nov

Nguyễn Sinh Khang

Mô tả: Phong lan hay Thạch lan, giả hành hình thoi dài 6-9 phân, 2 lá dài 12-22 phân, ngang 3-6 phân. Chùm hoa dài 12-22 phân, hoa 12-15 chiếc, mở rộng, chia làm 2 hàng, nở vào mùa Xuân.

Nơi mọc: Bát Đại Sơn, Quận Bạ, Hà Giang.

2. *Liparis robustior* Aver. sp. nov.

Leonid Averyanov

Mô tả: Địa lan hay Phong lan, giả hành có 2 lá dài 25-35 phân, chùm hoa lên thẳng, cao 40-50 phân. Hoa mọc thưa, to ngang 1.6-18 phân, nở vào tháng 4.

Nơi mọc: Quản Bạ, Hà Giang.

3. *Oberonia khuongii*. Aver. & V.C. Nguyen, sp. nov

Nguyễn văn Cảnh

Mô tả: Phong lan nhỏ mọc từng bụi chen chúc với nhau, lá 5-7 chiếc, dài 2.8 phân, rộng 3-3.2 ly. Hoa nhiều, màu đỏ, nở vào tháng 6.

Nơi mọc: Đắc Song, Đắc Nông. Nguyễn văn Cảnh đặt tên để vinh danh cho thân phụ.

4. *Epigeneium nakaharae* (Schltr.) Summerh., 1956

Leonid Averyanov

Đồng danh: *Dendrobium nakaharae* Schlechter 1906.

Mô tả: Phong lan nhỏ, cuống hoa dài 1-2.5 phân, hoa một chiếc to 2.5 phân, nở vào tháng 11-12.

Nơi mọc: Ngọc Linh, Kon Plông, Kon Tum.

5. *Liparis bistriata* C.S.P. Parish & Rchb.f., 1874

Nghiêm Xuân Sơn

Đồng danh: *Leptorkis bistriata* (E.C.Parish & Rchb.f.) Kuntze 1891; *Liparis bistriata* var. *robusta* Hook.f. 1890; *Liparis saltucola* Kerr 1927; *Stichorkis bistriata* (E.C.Parish & Rchb.f.) Marg., Szlach. & Kulak 2008.

Mô tả: Phong lan nhỏ, lá 2 chiếc do hoa dài 18-24 phân, hoa 20-30 chiếc, nở vào tháng 9.

Nơi mọc: Đà Lạt, Lâm Đồng.

6. *Liparis rhodochila* Rolfe, 1908

Leonid Averyanov

Phong lan nhỏ, hoa nở vào tháng 6-8 tại Đức Trong, Lâm Đồng.

7. *Liparis siamensis* Rolfe ex Downie 1925

Nguyễn văn Cảnh

Mô tả: Địa lan nhỏ, 2 lá. Chùm hoa cao 6-7 phân, hoa to 5 ly, nở vào tháng 9.

Nơi mọc: Buôn Đôn, Đắk Lắk.

8. *Nervilia mackinnonii* (Duthie) Schltr., 1911.

Leonid Averyanov

Đồng Danh: *Nervilia macroglossa* var. *mackinnonii* (Duthie) Pradhan 1976; **Pogonia mackinnonii* Duthie 1902.

Mô tả: Địa lan nhỏ, lá mọc lên từ củ, hoa 1 chiếc, cuống hoa cao 10 phân, hoa to 1.8 phân, nở vào mùa Xuân.

Nơi mọc: Kon Ka Kinh, Gia Lai, Quán Bạ, Hà Giang.

Thành thực cảm ơn các khoa học gia đã tìm ra những cây lan kể trên và hy vọng rằng thời gian tới quý vị sẽ tìm thấy những cây lan mới lạ khác nữa.

11-2019

HLVN